REDE BIJ DE ONTHULLING VAN HET BORSTBEELD VAN BOY ECURY OP 5 NOVEMBER 1949

Gaarne voldoe ik aan de uitnodiging van het Comité om als lid van de Nederlandse Ondergrondse Verzetsbeweging tijdens de tweede wereldoorlog enige woorden te spreken bij de onthulling van het gedenkteken voor onze heldhaftige kameraad Boy Ecury.

Het doet mij veel genoegen, dat thans meerdere oud-verzetslieden op Aruba aanwezig zijn, die mij naar deze plechtigheid hebben vergezeld. Hoogst waarschijnlijk zijn er nog enige oud-illegalen op ons eiland, die mij niet bekend zijn en ik wil beginnen mijn spijt te betuigen de kameraden, die ik wegens onbekendheid niet gevraagd heb met mij mee te gaan om eer te bewijzen aan Boy Ecury's nagedachtenis.

Boy is niet gevallen als een toevallig slachtoffer van de wraakzucht van de Nazis maar als een soldaat bij de vervulling van een plicht, die hij — welbewust van het grote gevaar — geheel vrijwillig op zich genomen had.

Reeds spoedig na de verradelijke aanval op Nederland in de nacht van 9 op 10 Mei 1940 bleek, dat dit geen oorlog was tegen de Nederlandse gewapende macht maar dat het een aanslag was op de onafhankelijkheid en het voortbestaan van het Nederlandse volk.

Een aanslag op het Nederlandse volk, die des te bruter was door de haat der Nazis over het feit, dat door het krachtig verzet van de Nederlandse gewapende macht hun plan verijdeld was om met hun gemotoriseerde colonnes door Nederland heen te snellen en in acht uur tijds de Noordzeekust te bereiken teneinde vervolgens met de schepen, die in de Nederlandse havens lagen, Engeland bij verrassing te overvallen.

Na de capitulatie van het Nederlandse Leger en het barbaarse bombardement van de open handelsstad Rotterdam volgden de dramatische gebeurtenissen elkander snel op; het Belgische Leger capituleerde en op 4 Juni 1940 evacueerden de Engelsen hun troepen via Duinkerken terwijl op 21 Juni het machtige Franse Leger zich overgaf. Toen was het gehele continent van Europa aan de genade van de Nazis overgeleverd.

Het Nederlandse volk kon nu kiezen tussen twee mogelijkheden: het kon in wanhoop het hoofd in de schoot leggen van de overweldiger of het kon in vertrouwen op God zich blijven verzetten tegen de schendende hand van de tyran.

Gedachtig aan het woord van Willem de Zwijger: "Rien n'est besoin d'espérer pour entreprendre ni de réussir pour persévérer", werden in die dagen op verschillende plaatsen in Nederland verzetsgroepen georganiseerd.

De bewoners van het vreedzame Nederland waren geheel onervaren in het smeden van samenzweringen en in een ondergrondse strijd tegen een wrede bezetter. Veel later is ons eerst goed duidelijk geworden, hoe gemakkelijke prooien de eerste verzetslieden waren voor de uiterst geraffineerde en goed toegeruste Duitste contraspionnage.

Steeds zwaarder drukte de hiel van de bezetter op het gewonde Nederland, dat halsstarrig bleef weigeren de vijand te helpen in zijn strijd tegen de geallieerden.

Van Dr. P. F. van Bemmel

De Nazis trachtten de Nederlanders te breken door hun voedselvoorraden weg te voeren en hen langzaam uit te hongeren met een rantsoen van minder dan een derde van hetgeen noodzakelijk was.

Alle mannen tussen 18 en 40 jaar werden opgepakt en weggevoerd naar de Duitse wapenfabrieken en de Duitse verdedigingswerken.

Deze Naziterreur stimuleerde de groei van de ondergrondse verzetsbeweging, die zich steeds verder diffenrentieerde.

Het werk, dat de Nederlandse Verzetsbeweging tenslotte verrichtte, was zo belangrijk, dat de Verzetsbeweging erkend werd als een legeronderdeel en dat Z.K.H. Prins Bernhard de Opperbevelhebber werd van dit ondergrondse leger.

De Spionnage-afdeling verzamelde alle mogelijke gegevens over Duitse plannen en Duitse troepenbewegingen. De geheime zenders gaven deze gegevens door aan het geallieerde opperbevel in Londen.

De falsificatiecentrale, die in het bezit was van alle soorten formulieren en 1014 valse stempels bezat, zorgde voor de papieren van de onderduikers. De spoorwegsteunactie zorgde voor het geld, de bonkaarten en het onderdak van de stakende spoorwegmannen, die door hun staking een gevoelige slag toebrachten aan het Duitse troepenvervoer.

Het gevaarlijkste werk werd verricht door de "knokploegen", die allengs meer en meer georganiseerd werden. Zij zorgden voor het ophalen, het vervoeren en het distribueren van de radiozenders, de wapens en de ammunitie, die in donkere nachten door geallieerde vliegtuigen op afgesproken plaatsen geparachuteerd werden.

Het waren de knokploegen, die gewapenderhand de Duitse bureaux en gevangenissen overvielen om gevangen genomen kameraden te bevrijden en die de distributiebureaux leegroofden om aan bonkaarten voor de vluchtelingen te komen. Zij hielden Duitse transporten op en brachten voortdurende onrust te weeg in de gelederen van de overweldiger. Met diepe eerbied gedenk ik het dappere werk van deze K.P.-ers.

Boy Ecury heeft zich reeds in het eerste oorlogsjaar bij een verzetsgroep aangesloten en in verschillende plaatsen des lands heeft hij als lid van een knokploeg aan alle mogelijke acties deelgenomen.

In 1942 moest hij vluchten uit Tilburg en hij werkte als K.P.-er achtereenvolgens in Oisterwijk, Delft, Den Haag en Rotterdam. Meer dan vier jaren heeft hij in de schaduw van de dood geleefd en hij wist dat. Hij was niet een der argelozen maar had het juiste inzicht in de omstandigheden waaronder hij en zijn kameraden werkten. Wanneer men bedenkt, dat geen Nederlander zonder speciale vergunning zich na acht uur 's avonds in de open lucht mocht bevinden en dat het bezit van wapens onherroepelijk met de dood gestraft werd, dan is het duidelijk in welk gevaar deze jonge mannen hun plicht deden.

In Juli 1944 werd Boy met een aantal andere knokploegmannen van Delft naar Rotterdam gedirigeerd voor enige belangrijke, doch hoogst gevaarlijke opdrachten. In September 1944 liet hij bij zijn zuster, die in Holland was, een brief achter voor zijn ouders voor het geval hij niet zou terugkeren. Uit die brief blijkt, dat hij zich geroepen gevoelde deze plicht te vervullen en dat hij zich zeer wel bewust was van wat hij deed.

Heden vijf jaar geleden op de vijfde November 1944 werd Boy met nog enige andere kameraden bij het verlaten van een kerk gearresteerd door de Duitse geheime politie. Hij had twee automatische pistolen in zijn zak; dat was voldoende voor een doodvonnis.

De nazibeulen trachtten hem te bewegen zijn leven te kopen door verraad te plegen jegens de kameraden, die de nazi's niet hadden kunnen grijpen. Zij schilderden hem voor, dat hij na de oorlog naar Aruba zou kunnen terugkeren naar het gastvrije huis van zijn ouders. Toen heeft Boy de glorierijke woorden gesproken: "In het huis van mijn ouders is geen plaats voor een verrader".

De volgende dag op 6 November 1944 hebben de nazi's hem gebracht naar de Waalsdorpervlakte aan de voet van de duinen, die thans doordrenkt zijn met het bloed van ontelbare Hollandse martelaren.

Toen hij voor zijn beulen stond en in de geladen geweerlopen blikte, heeft Boy geroepen: "Leve de Koningin" en onmiddellijk daarop heeft hij zijn leven gegeven voor zijn Koningin en voor Nederland.

Dit offer is als zovele offers aan mensenlevens onuitsprekelijk droevig; het zou onoverkomelijk zijn als deze offers tevergeefs gebracht waren.

Nederland heeft een zware tol betaald voor zijn loyaliteit en trouw aan de geallieerde zaak.

In de vijf dagen van heftige strijd van 10 tot en met 15 Mei 1940 sneuvelden aan de Nederlandse kant 2067 soldaten, terwijl 2680 soldaten werden gewond; tijdens de bezetting werden door daden van de nazibezetter 200.000 burgers gedood. Hierdoor verloor Nederland in Europa 20 op de 1000 inwoners, burgers en militairen tezamen geteld, terwijl Engeland slechts 6 op de 1000 inwoners verloor, burgers en militairen tezamen geteld.

Onze kameraad Boy Ecury heeft de eenheid van Aruba en Nederland ingezien, evenals George Maduro, Charles Debrot en Jan Haayen de eenheid van Curacao en Nederland beleefd hebben.

Alle vier zonen van de Nederlandse Antillen zijn gestorven voor de geallieerde zaak en voor hun besef van eenheid met het Moederland.

God heeft ons overlevenden, de genade gegeven om niet ten onder te gaan in de totale oorlog, die in 1940 begon; het is onze heilige plicht tegenover hen, die het offer van hun leven gaven om de beschaving te redden, om te zorgen, dat zij het offer van hun jonge leven niet tevergeefs gebracht hebben.

Het is niet voldoende, dat ten koste van verschrikkelijke verliezen aan mensenlevens de tweede wereldoorlog gewonnen werd; wij moeten in eendracht de vrede winnen.

Het beeld van Boy Ecury, dat over Aruba blikt en verder ziet naar Curacao en naar Nederland, zal ons daaraan herinneren".

May I now say a few words in English to our English speaking friends. The loyalty to the common cause and the ruthless domination by the Nazis incited the Netherlands people to organize a widespread underground resistance movement. This resistance movement was recognized by the Allied Supreme Command and H.R.H. Prince Bernhard was nominated C.I.C. of these Netherlands Forces of the Interior. The direct help to the allied war effort and many needs of the enslaved Dutch people made that the Resistance Movement had different sections.

The toughest and most dangerous jobs were done by the Fighting Squads, which were called in Dutch "Knokploegen".

Boy Ecury has been a member of several Fighting Squads for about four years. Many times he participated in armed actions. Today five years ago, he was caught by the German secret police and sentenced to death.

The Nazis tried to make him give away his comrades by promising him mercy and safe return to his parents in Aruba after the war.

He then spoke the glorious words: "In the house of my parents there is no room for a traitor".

The next day, on the 6th of November 1944, he faced a firing squad and just before the volley put an end to his life, he shouted, "Long live the Queen".

In Boy Ecury we not only honour a gallant Arubian Netherlander but also a brave and most loyal allied soldier.

May his memorial remind us of the unity that made the allied forces win the war; the unity that we need to win the peace.

Rede van de Heer Godfried Croes, Voorzitter van het Comité Oorlogsheld Ecury

Excelentie, Heer en Mevrouw Ecury, Burgerlijke- en Militaire Autoriteiten, Dames en Heren:

Vijr jaren geleden, in de donkere Novembermaand van de hongerwinter in Nederland, voorafgaand aan de bevrijding in het voorjaar van 1945 werd Segundo Jorge Adelberto (Boy) Ecury tezamen met enkele andera verzetshelden door de Duitsers doodgeschoten....

Er was grote vreugde in het huis van zijn ouders, toen Boy 23 April 1922 hier in Oranjestad werd geboren. Na zijn onderwijs op Aruba te hebben voltooid, vertrok hij evenals zijn broeders en zusters naar het Nederlandse stamland, om daar zijn opvoeding en zijn studie te voltooien.

Eerst naar de Middelbare Handelsschool te Oudenbosch en daarna werd hij voor de hogere studie ingeschreven aan de Handelsschool te Tilburg. Hijzelf en zijn ouders, zijn broeders en zusters en vrienden stelden zich niets anders zoor, dan dat hij na beëindigen van zijn studie, terug zou keren naar Aruba, om een vooraanstaande plaats in de Arubaanse samenleving in te nemen.

Maar God leidt het leven der mensen, los van onze plannen en wensen. Boy Ecury ging naar Nederland, opdat de Nederlandse onderwijsinrichtingen hem zouden geven, wat hij voor zijn levensgang nodig had; het eindigde hiermede, dat Boy zijn leven gaf voor de zaak der Nederandse vrijheid.

Hij was niet naar Nederland gegaan om te halen wat hij zocht; hij voelde zich één met het volk van Nederland en de ramp, die op 10 Mei 1940 over Nederland losbrak, heeft hij gevoeld als ook hem aangedaan.

Wetende wat hij deed en welke grote risico's hij daarmede liep, heeft hij zich ter beschikking gesteld van het ondergronds verzet en verschillende gevaarlijke opdrachten met goed gevolg uitgevoerd.

Toen kwam zijn laatste gevaarlijke opdracht die in Rotterdam moest worden verricht. Hij wist tevoren dat ditmaal de kansen groter waren dan anders, dat hij zijn leven daarbij verliezen zou en liet daarom een voor zijn ouders bestemde brief bij zijn zuster achter, voor het geval hij zelf hen niet meer mocht weerzien.

Het is gegaan zoals hij had gedacht. Uit de kerk komende op Zondagmorgen 5 November 1945, werd hij gearresteerd, ter dood veroordeeld en reeds de volgende dag op de Waalsdorpervlakte doodgeschoten.

Tijdens het onderzoek liet men de mogelijkheid doorschemeren, dat er kans was, dat hij zijn leven zou kunnen behouden, wanneer hij bereid was tot verraad van zijn kameraden. Zijn fier antwoord, waarmede zijn lot tevens bezegeld was, luidde: "In het huis van mijn ouders is er geen plaats voor een verrader".

Op 22 jarige leeftijd werd dit jonge leven afgesneden; vrijwillig heeft hij het geofferd voor de zaak der Nederandse vrijheid en in dit standbeeld, dat voor hem is opgericht eren wij hem daarom. Het zal hier staan op Aruba als een blijvende herinnering hieraan, dat er dingen in het leven zijn, die meer waard zijn dan het leven zelf, die de moeite waard zijn, er het leven voor te geven. De Arubaanse gemeenschap is trots op hem; in de onafzienbare rij van jongemannen, die in de laatste oorlog hun even gaven voor de zaak der vrijheid, staat ook een jongeman van Aruba, als één van hen.

De bevrijding is gekomen voor Europa en Azie, door de bekwaamheid der legeraanvoerders, door het overweldigend oorlogsmateriaal dat de geallieerden in het veld konden brengen, doch voor alles door de jongemannen, die hun leven gaven, opdat wij zouden kunnen leven in vrijheid.

Het grote, waardevolle goed van de mensheid is duur; om dat te verkrijgen en te behouden moet daarvoor een hoge prijs worden betaald. Wanneer die bereidheid er niet meer is, gaan de waardevolste dingen verloren, dan wordt de mensheid vertrapt, het recht gebogen en geschonden, dan heerst alleen het naakte eigen belang, het onrecht en de leugen, gelijk we dat zagen in Hitler's Duitsland, gelijk het thans op vele plaatsen der wereld weer is, waar het leven het grootste deel van zijn waarde verloren heeft.

Hier staat het standbeeld van Boy Ecury, om ons bij voortduring te herinneren aan een edele jongeman, die zijn leven gaf voor goederen, die hem waardevoller waren dan het leven; om er ons aan te herinneren, dat voor het behoud van de hoogste goederen der mensheid offers en vaak zeer zware offers moeten worden gebracht.

Excellentie, ons Comité waardeert het ten zeerste dat Uwe Excellentie heeft willen overkomen naar Aruba, om dit standbeeld van een edele zoon van Aruba te onthullen. In naam van het comité verzoek Uwe Excellentie eerbiedig, het standbeeld te willen onthullen en het daarmede voor het Nederlands Gouvernement te willen aanvaarden.

* * *

"In het huis van mijn ouders is er geen plaats voor een verrader"

S. J. A. Ecury.

"Niemand heeft groter liefde dan hij, die zijn leven geeft voor zijn vrienden"

Johannes.

"Hij stelde er een eer in om een even flinke houding aan te nemen als onze vriend, die wij den vorigen avond hadden zien weggaan en zei dat hij met een glimlach op de lippen zou sterven".

O... ...ndse strijdkrachten.

S. ... .. Ecury levensbeschrijving.

St...and lid van Nederlandse verzet- en bevrijdingsbeweging. 5 November, 1945 gevangen genomen, weigerde hij zijn strijdkameraden aan te geven en werd de volgende dag door een Duits peleton gefusileerd".

Hij was een groot zoon van hen die onder onze Nederlandse driekleur leefden en streden. Met trots zal ik zijn daden blijven gedenken".

H.M. Koningin Wilhelmina.

Ter herinering aan zijn opoffering en als opwekking tot trouw en moed wordt dit monument hem door zijn medeburgers toegewijd.